

ΚΕΙΜΕΝΟ 3:

[Η αγαπημένη μου λέξη - ΤΟ ΒΗΜΑ](#)

Η αγαπημένη μου λέξη

20.12.2022 09:10

[Αλέξης Σταμάτης](#)

[Σχετικό άρθρο](#)

[Γλώσσα Γλώσσα: Ένα podcast για την ελληνική γλώσσα από την αρχαιότητα ως το σήμερα](#)

Ο Ludwig Wittgenstein έλεγε πως τα όρια ενός ανθρώπου καθορίζονται από τα όρια της [γλώσσας](#) του. Τα όρια της γλώσσας είναι τα όρια του ανθρώπινου μυαλού. Όσα ξέρω είναι αυτά για τα οποία έχω λέξεις. Είτε συμφωνούμε είτε όχι, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε αυτόν τον στοχασμό που δεν είναι στατικός. Όλο και νέες λέξεις έρχονται για να καλύψουν νέες ανάγκες. [Οι νέοι προσπαθούν να διαφοροποιηθούν και μέσα από τη γλώσσα](#). Και τα πράγματα που τους συμβαίνουν δεν μπορούν να καλυφθούν από το [συμβατικό λεξιλόγιο](#), το συμβατικό συντακτικό.

Η τεχνολογία φυσικά επηρεάζει σαρωτικά αυτή τη νέα γλώσσα. Παρατηρούμε πύκνωση, έλλειψη, κωδικοποίηση και νεολογισμούς σε μια ιδιόλεκτο που κατασκευάζει λέξεις, συνδυάζει ελληνικά και αγγλικά, ονοματίζει συμπεριφορές και πράγματα που δεν υπήρχαν πριν. Στη γλώσσα των νέων εισβάλλουν εκφράσεις από βιντεοπαιχνίδια, συντομογραφίες, ακρωνύμια και γλωσσικά θραύσματα από μια καθημερινότητα που ενέχει πολλή οθόνη, πολύ σόσιαλ μίντια αλλά και μουσικές σκηνές όπως τραπ, μέταλ, χιπ χοπ. Φράσεις, λέξεις, που ενίοτε είναι παροδικές και χάνονται, αλλά και άλλες που μένουν διασχίζοντας τις γενιές.

- [Το «ψαχτήρι» της ελληνικής γλώσσας](#)

Γεγονός είναι πως οι νέοι έχουν απομακρυνθεί από την πηγή της γλώσσας. Από το κατ'εξοχήν εργαστήρι της. Δεν διαβάζουν λογοτεχνία, ζουν μέσα στο δίκτυο. You tubers, Tik tokers αθροίζουν καθημερινά νεολογισμούς. Μοιραία οι μείξεις και οι συμφύσεις που οδηγούν σε γλωσσικές εκφράσεις αντλούνται κυρίως από αυτές τις πλατφόρμες. Από μια μηχανή δηλαδή.

Αυτό η εκφραστικό φλερτ του ανθρώπου με τη γλώσσα της μηχανής θυμίζει λίγο υπερανθρωπισμό και ανθρώπινη αναβάθμιση. Εάν μιλάμε σαν τις μηχανές, μήπως τότε μπορούμε να γίνουμε και μηχανές, δηλαδή τέλειοι, δηλαδή αθάνατοι;

Από την άλλη, η ανανέωση της γλώσσας είναι ένα φαινόμενο που όριζε τη γλωσσική εξέλιξη επί αιώνες. Η κοινωνία δεν είναι στατική, νέες συνθήκες εμφανίζονται, νέες ανάγκες προκύπτουν, οπότε η γλώσσα ακολουθεί τον ρου, ονοματίζει, περιγράφει, ερμηνεύει.

- [Πάμε γλώσσα, να πούμε;](#)

Η νεανική γλώσσα που επικρατεί στη Meta-εποχή που ζούμε φαίνεται να είναι απλή και εύκολα αποκωδικοποιήσιμη. Το νεανικό κοινό, βιαστικό και βουλιμικό, έλκεται από τις απλές, πυκνές, φράσεις και ιστορίες που έχουν άμεση χρηστική ή ψυχαγωγική αξία. Τι κρύβεται όμως πίσω από αυτές; Εάν σκάψει κανείς βαθύτερα θα δει πως οι λέξεις και οι ιστορίες που επιδρούν δραστικότερα στους meta-νεαρούς καταναλωτές είναι βαθιές και περίπλοκες. Ενεργοποιούν τα συναισθήματά μας, ή ακόμη και τα λιγότερο αξιοπρεπή μέρη του εαυτού μας, έτσι ώστε συχνά (τουλάχιστον εμείς οι μεγαλύτεροι) να ντρεπόμαστε για τη γοητεία που μας ασκούν.

Η αγαπημένη μου λέξη από τη νέα αυτή γλώσσα είναι το cringe. Σημαίνει ετεροντροπή, συμπεριφορά άλλου που σε φέρνει σε δυσκολία. Chill λοιπόν κι ας σκάσουμε στα νέα στέκια, να φλεξάρουμε με ωραίες hoods με hommies και φασαίους και να κάνουμε όμορφα TB.

Ο κ. Αλέξης Σταμάτης είναι συγγραφέας.

Ακολουθήσε το Βήμα στο [Google news](#) και μάθε όλες τις [τελευταίες ειδήσεις](#).